

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619200138
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8619200138.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej v sporovej veci žalobcov: 1/ R. J., F.. X.X.XXXX, T. P. XX, 2/ O. J., F.. X.X.XXXX, T. P. XX, oboch zastúpených JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sov. Hrdinov 163/66, IČO: 31954448, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenému advokátskou kanceláriou Tomáš Kušnir s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 2Csp/6/2019-40 z 29.4.2019, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom primerané finančné zadost'učinenie vo výške 200,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalovaného J. J., I..J.. so žalobcami 1/ a 2/ uzatvorila úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX dňa 20.11.2006, na základe ktorej poskytla žalobcom spotrebiteľský úver vo výške 4.979,09 eur. Žalobcovia sa zaviazali predmetný úver uhradiť v 120 mesačných splátkach po 71,37 eur. J. J., I..J.. na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.12.2012 postúpila na žalovaného pohľadávku voči žalobcom. Z oznámenia o postúpení pohľadávky je zrejmé, že postupca žalobcom oznámil postúpenie pohľadávky na žalovaného dňa 18.12.2012. Následne žalovaný výzvou zo dňa 6.12.2013 vyzval žalobcov k úhrade pohľadávky v celovej výške 6.629,77 eur a oznámil im vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Žalovaný predložil aj výzvu postupcu zo dňa 11.11.2009 adresovanú žalobcovi 1/, avšak jej doručenie nepreukázal. Žalovaný podal dňa 23.1.2014 žalobu na žalobcov 1/ a 2/, ktorí boli v konaní sp. zn. 6C/24/2014 v postavení žalovaných o zaplatenie sumy 4.995,90 eur s prísl. Žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalovaného v tomto konaní.

3. Podľa názoru súdu prvej inštancie účelom inštitútu finančného zadost'učinenia je nahradiť určitú ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom finančného zadost'učinenia je teda samotný vznik takejto ujmy. Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že žalobcovi ako spotrebiteľovi prináleží právo požadovať primerané finančné zadost'učinenie len vtedy, ak úspešne uplatní svoje právo na súde a súčasne preukáže, že žalovaný skutočne porušil niektorú z povinností, ktoré mu ukladá zákon, a že toto porušenie je spôsobilé prívodiť žalobcovi ako spotrebiteľovi ujmu, a ak preukáže príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a spôsobilosťou ujmy. Len pri kumulatívnom splnení uvedených troch podmienok je možné uvažovať o nároku žalobcu na primerané finančné zadost'učinenie. Pri nároku na primerané finančné zadost'učinenie postačuje samotná hrozba ujmy. V prípade žalovaného nešlo len o hrozbu

akademickú (možnú v budúcnosti), ale išlo už o priame naplnenie hrozby tým, že si uplatnil svoje právo na súde. Na súde žalobcovia úspešne uplatnili porušenie ich práva. Žalobcovia boli ako dlžníci vystavení nároku zo strany veriteľa na zaplatenie toho čo podľa zákona by žalovanému ako veriteľovi neprislúchalo. Žalobcovia ako dlžníci úspešne uplatnili svoju obranu, poukázali na porušenie jeho práv zo strany veriteľa, preto úspech v súdnom konaní pod sp. zn. 6C/24/2014 dáva aj základ na podanie osobitnej žaloby podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.

4. Žalobcovia v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 6C/24/2014 úspešne uplatnili porušenie práva spotrebiteľa, preto majú právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie ich práva nesie zodpovednosť. Žalobcovia v konaní vedenom súde pod sp. zn. 6C/24/2014 dosiahli zamietnutie žaloby z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu (žalovaný). Žalobcovia museli čeliť súdnemu konaniu, v ktorom im hrozilo zaplatenie sumy 4.995,90 eur s prisl. V uvedenom konaní niesol žalobca (žalovaný) úplnú zodpovednosť za úspešnosť žaloby. Aj samotné zamietnutie žaloby pre nedostatok aktívnej legitímácie je úspechom žalobcov, ktorí dosiahli v konaní, ktoré proti nim vyvolal žalovaný (nie jeho právny predchodca) a len v tomto konaní mohli žalobcovia uplatniť porušenie svojich spotrebiteľských práv a neplatnosť postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy. Súd prvej inštancie preto považoval žalovaného za pasívne vecne legitimovaného v tomto spore.

5. Súd prvej inštancie teda dospel k záveru, že žalobcovia splnili podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle citovaného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a tak sa zaoberal jeho výškou. Pre priznanie peňažného zadosťučinenia nie sú stanovené žiadne špeciálne podmienky. Základom pre stanovenie výšky primeraného zadosťučinenia je primeranosť a súd tak stanoví na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy (viď napr. rozsudok KS v Bratislave zo dňa 25.11.2010, č.k. 10Cbs/70/2003 -196).

6. Súd prvej inštancie je toho názoru, že čo sa týka primeraného finančného zadosťučinenia, bude pre žalobcu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur. Túto sumu považoval súd za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobcov ako spotrebiteľov. Priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcov, ktorá im vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý museli v dôsledku konania žalovaného trpieť, a je aj sankciou pre žalovaného, ktorý vadne konal. Spotrebiteľ, teda žalobcovia nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy, ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv. V danom prípade sa žalobcovia úspešne domohli svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP.

8. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol, alebo rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

10. Poukázal na to, že Okresný súd Svidník rozsudkom z 13.2.2018 č.k. 6C/24/2014-259 zamietol žalobu, ktorú podal žalovaný voči žalobcom, a preto v prejednávanej veci (t.j. v teraz prebiehajúcom konaní) žalovaný namietá nedostatok svojej pasívnej legitímácie z dôvodu, že žalobcovia nie sú osobami, ktoré by úspešne uplatnili porušenie spotrebiteľského práva na súde. Žaloba podaná žalovaným nebola rozsudkom Okresného súdu Svidník zamietnutá pre porušenie spotrebiteľského práva žalobcov, ale pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalovaného - nepreukázanie hodnoverného dôkazu a doručenie výziev žalobcom pred postúpením pohľadávky.

11. Súd teda vec nesprávne právne posúdil, ak žalovaného považoval za pasívne legitimovaného v tomto konaní, pretože žalovaný sa nedopustil porušenia spotrebiteľských práv žalobcom a predmetným rozsudkom Okresného súdu Svidník nebolo takéto porušenie konštatované.

12. Žalobcom nič nebránilo v možnosti podať určovaciu žalobu na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, alebo urobiť iné právne kroky voči porušovateľovi ich práv, pričom týmto porušovateľom nebol žalovaný.

13. Žalobcovia doposiaľ nepreukázali, že by voči žalovanému úspešne na súde uplatnili ochranu svojho porušeného spotrebiteľského práva. Žalovaný nie je subjektom, ktorý so žalobcami uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere a nikdy so žalobcami nebol v zmluvnom vzťahu, ani voči nim nevlastnil pohľadávku vychádzajúcu zo záverov vyššie uvedeného rozsudku Okresného súdu Svidník. Žaloba v danom konaní teda bola zamietnutá pre neunesenie dôkazného bremena a nie pre porušenie spotrebiteľských práv žalobcov.

14. Nie je zrejмый právny záver súdu, podľa ktorého žalovaný nesie za porušenie práva žalobcov zodpovednosť, nakoľko v konaní vedenom pod sp.zn. 6C/24/2014 niesol žalovaný úplnú zodpovednosť za úspešnosť žaloby. Žalovaný si uplatnil odkúpenú pohľadávku voči žalobcom, avšak takéto uplatnenie a následný neúspech v konaní pred súdom neznamená, že žalobca v dôsledku prehry v spore zodpovedá za porušenie povinností, ktoré právna úprava pripisovala inému subjektu. Ustanovením § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa zákonodarca nesledoval to, aby dôsledkom akejkoľvek úspešnej obrany spotrebiteľa v spore bol vznik nároku na finančné zadosťučinenie.

15. Je absurdné, aby ktokoľvek za aplikáciu jeho ústavného práva na súdnu ochranu zo strany súdov bol sankcionovaný osobitným zadosťučinením pre protistranu. V prípade prehry v spore, strana, ktorá bola neúspešná, znáša náhradu trov konania protistrany. Tým zákonodarca zabezpečuje, aby nedochádzalo k zneužívaniu súdov a šikanovaniu iných osôb neustálym uplatňovaním nedôvodných žalôb. Ak by súdy začali vykladať ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa tak, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie vzniká spotrebiteľovi pri úspešnej obrane v súdnom konaní, potom by upierali veriteľom právo na súdnu ochranu a možnosť uplatnenia aj domnelého práva bez rizika, že v prípade prehry v spore budú okrem trov konania znášať aj absolútne nespravodlivé finančné zadosťučinenie.

16. Priznanie osobitného zadosťučinenia z dôvodu úspechu v súdnom spore bez preukázania naplnenia hypotézy vyžadovanej v § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa predstavuje výrazné vybočenie zo základných princípov Civilného sporového poriadku.

17. Žalobcovia sa k odvolaniu žalovaného nevyjadrili.

18. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

19. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je totiž nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a objasnenie konkrétnych aspektov zodpovednosti žalovaného za porušenie práv žalobcov, pričom táto nepreskúmateľnosť dosahuje intenzitu nesprávneho procesného postupu znemožňujúceho strane (v danom prípade žalovanému), aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

20. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (Zákon o ochrane spotrebiteľa) proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

21. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že J. J., I..J.. ako veriteľ a žalobcovia ako dlžníci uzavreli 20.11.2006 zmluvu o splátkovom úvere pod č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 150.000,- Sk (4.979,09 eur). Žalobcovia sa zaviazali

poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v pravidelných mesačných splátkach po 2.150,- Sk mesačne, v počte splátok 120 (t.j. každá splátka vo výške 71,37 eur).

22. Z rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 6C/24/2014-259 z 13.2.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 17Co/84/2018-292 z 26.7.2018 je zrejmé, že žalovaný bol neúspešný v spore o zaplatenie vyššie uvedenej sumy 4.995,90 eur, ktorú si v danom konaní uplatňoval voči žalobcom. Ako žalobca vystupoval z dôvodu zmluvy o postúpení pohľadávky, na základe ktorej mala na neho predmetná pohľadávka prejsť z pôvodného veriteľa J..

23. Treba prisvedčiť argumentácii žalovaného uvedenej v jeho odvolaní, podľa ktorého z napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nie je možné zistiť, akého porušenia spotrebiteľského práva v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa sa žalovaný dopustil. Okolnosť, že bol v konaní pod sp.zn. 6C/24/2014 Okresného súdu Svidník neúspešný neznamena, že tým je náležite definované porušenie spotrebiteľského práva žalobcov v tomto konaní alebo iným spôsobom. Tieto okolnosti z napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nijako nevyplývajú. Súd sa totiž obmedzil na konštatovanie, že žalobcovia v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 6C/24/2014 úspešne uplatnili porušenie práva spotrebiteľa a majú právo na primerané finančné zadosťučinenie. Nie je však zrejmé, aké právo konkrétne žalovaný v tomto konaní alebo iným spôsobom porušil.

24. Za týchto okolností je rozhodnutie súdu prvej inštancie nepreskúmateľné, a táto nepreskúmateľnosť dosahuje intenzitu nesprávneho procesného postupu (v zmysle vyššie uvedeného) tak, ako je tento upravený v § 389 ods. 1 písm. b) CSP, čo je zároveň dôvodom na zrušenie rozhodnutia podľa citovaného zákonného ustanovenia a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP).

25. Úlohou súdu v ďalšom konaní bude náležite sa vypoariadať s tým, k akému porušeniu spotrebiteľského práva zo strany žalovaného voči žalobcom v zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa došlo, kedy sa tak stalo a k akej ujme na strane žalobcov v skutočnosti došlo. Dôkazné bremeno v tomto smere leží v zásade na žalobcoch. V prípade potreby doplní súd prvej inštancie dokazovanie v potrebnom rozsahu vo vzťahu k týmto otázkam, a to aj za situácie, že vo veci nebudú podané návrhy strán na doplnenie dokazovania, nakoľko ide o spotrebiteľský spor, t.j. spor s ochranou slabšej strany, v ktorom nie je súd viazaný striktné návrhmi strán na vykonanie dokazovania (§ 295 CSP).

26. Až po takto doplnenom dokazovaní a právnych úvahách bude možné vo veci zákonne rozhodnúť.

27. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).